

1838

Fredagen

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

№ 16.

den 26de Januar.

med Brevposterne
allene privilegerede

Aarhuus Stifts-Tidende.

Redigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overkrigscommissair A. F. Elmquist.

Blanding.

Blandt de Curiositeter som London er saa riig paa, under altid utrettelig Bestrebelse efter, ved noget Nyt og Piquant at faengsle Dymarksmoheden, forteller Professor Thiele, i sine nylig udgivne Reisebreve, at have seet „et Partie Schach med levende Brætter.“ Theatret for denne Forestilling var en stor Sal, paa hvis Gulv det colossale Schachbræt var afmalet med sorte og hvide Felter. Ved hver Ende af Salen var amphitheatralstædt indrettet Plads for Tilkruerne, og ovenover disse, lige under Loftet, var der paa hver Side anbragt en Loge for de Spillende. Da disse havde taget Plads, begyndte Orkestret en Marsch, en Kleider aabnedes, og et fyrteligt Optog af Schachbrætter i Costume marscherede ind og opstillede sig paa den ene Side. Et andet Optog, kun forstelligt ved en anden Farve i Dragterne, fulgte efter og indtog den modsatte Side. Disse Brætter, Dreng og Piger i en Alder af 14 a 15 Aar, vare, hver efter sin Stand, smukt udpyntede, og iagttoe den behørige Holdning. Krigen forkondtes ved Trompeten. Derpaa kommanderedes afværlende fra de to Loger, og paa Kommandoen flyttede Brætterne sig imod hinanden. Maar en Brætte var slaaet, maaßerede den af, og naar Kroningen eller Kongen forkundtes i Schach, stete det ved Trompeten. Lidt efter lidt kom man ind i Spillet, og det var interessant at see, hvorledes det deelte Publikum syntes at tage Parti mod dem paa den anden Side. Da en triumpherende Fanfare omsider havde forkundt Schachmat! begyndtes der igjen en nytt Partie.

Samme vor Landsmand beskriver sin Reise med Dampvognene paa Jernbanen fra Liverpool til Manchester (32 engelske, omrent 8 danske Mile, tilbagelagt i 1 Time 18 M.) saaledes: „En lang Rekke af tredobbelte Karrether holdt paa Banen; til disse var befaestet en Maengde lavere Vogne, bestaaende af et Plankegulv paa fire Hjul. Paa disse Vogne

anbragtes private Eqvipager, saaledes at Eierne i deres egne Vogne kunne gjøre Reisen ved Damp. Hestene til disse Eqvipager sættes i hørende Stalde, og følge saaledes med, staende i deres Krybber. Karavanen var færdig til Afreise. Passagererne sad paa deres Plads, Klokkene ringede, og Kilerne under Hjulene sloge fra. Et Stod som af en Elektroermaskine gjennemførte alle de sammenhædende Vogne, og under den vedvarende Lyd: Eschatsatsa! Eschatsatsa! Hum! Hum! Eschatsatsa! fore vi affied i en stigende Fart, under følgende Repliquer: „Det er grueligt! — Det gyser i mig! — Ingen fugl kan flyve hurtigere! — Luk dinene, ellers holder man det ikke ud! — Maar man ikke seer, gaaer det bedre. — Saa foler man næsten ikke Farten. — Prøv engang at holde Haanden lidt udenfor vinduet. — Hvilkens Modstand af Lusten! — Jeg vil dog see ud. Hu, det er reedsomt! — Beien seer ud som et Rokkehjul i Fart! — Og see Groftikanten. Den ene Plante sluger den anden. Det gaaer i Et! — Ha, der sloi et Huis forbi! — Hvad var det? — Dampvognen fra Manchester! — Det var at multiplicere vor Fart med To. — I hvilken Aftand er den ikke allerede fra os. — Nu kan vi ikke see den mere! — Hvad er det? Det blev markt! — Vi ere under Jordens i en Tunnel. — Gudskejor for Dagslyset, der har vi det igjen! — Det var en stor Landevei, som krydsede over Jernbanen. — Nu høre vi over en hoi Vej, opmuret over den dybe Dal. — See, en Flod med smaae Skibe nedenunder os!“ osv. Ved enhver Korsvei er der opført et lille Huis for en Bagt, som, til Advarsel for dem, der besøre den almindelige Kjørvei, ringer med en Klokk, saafnart Dampvognene skulle overstjære Beien. For en Tid siden var her passeret en reedsom Ulykke. Klokkene havde allerede forkundt Dampvognens Ankomst, da en ung Mand med sin Kone kom hørende i en Gig over Beien og meente, at kunne slippe over uden at behøve at vente. Men midt paa Beien blev Giggen naæt af Damp-

vognen, og i det samme Nu var det hele Kjøretøi med Hest og Mennesker ligesom henveirede for den ustandfæltig fremfarende Vælde.

Om Keiserinden af Rusland fortelles følgende skjonne Ereft: Midt under Slotsbranden erindrede hun sig, at en af hendes Hofdamer, Grevine Kutsufow, laaet meget syg, og af Frygt for, at man skulle forglemme hende, ille Monarkinden selv til Brandstedet, og gav de nødvendige Besalinger desangaaende, og tog ikke bort, uagtet Gnisterne sloi rundt omkring hende, for hun sik Bished om, at Hofdamen var reddet. (Det afbrændte Slot var saa stort, at 12000 Mennesker havde Bopæl deri.)

En russisk Greve, der i lang Tid har været plæget af en uløgelig Melancholi, har pludselig erklæret sine Læger, at kun Taglion i kan forhindre ham i at tage Livet af sig. Naar han saae hende dandse, folte han sig efter knættet til Livet, og hvis hun børhørte ham, var han reddet for stedse. Taglioni har altsaa et stort Anfaaer paa sig!

For at gjøre sig et Begreb om de spanske Klosters fast utrolige Maengde, anføres som et Bevis, at der allene i Medina del Campo, en lille By paa 2500 Indvaanere, gives 14 Kloster og 15 Sognekirker.

Kemten franske Damer, saakaldte barmhjertige Søstre, ere i denne Tid assilede med et Skib fra Toulon til Afrika, for at assistere i Lazaretherne i Algier og Constantineh.

Bed en Egl. Forordning ere de, for deres usofskammede Opræfferie, bekjendte Pariser-Læger Wollowski og Koreff (Begge af den mosaiske Træsbekjendelse) berøvede deres Tilladelse til at practisere i Frankrig.

I Mailand tildrog sig nylig: En ny Ballet skalde der paa Théatret ende med, at Hovedpersonen syrtede sig ned fra et højt Bjerg. Springet var uden al Fare, da der var lagt Madraser bagved Dekorationen, der forestillede Buskads. Men den Dandser, som udforde Partiet, sprang ud over Bustene og slog Hovedet saa voldsomt mod Souffleurkassen, at hans Hjerne oversprøjtede Orkestret og Théatret. Den ulykkelige Dandser var død paa Stedet. Hans Venner mene, at han havde gjort det med frit Forst.

I Wien har følgende Bedragerie gjort megen Opsigt: En Mand, der udgav sig for amerikansk Skibskapitain, levede paa en temmelig stor God. Pludseligt hed det sig, han maatte reise, og laante hos sin Vertinde 10.000 Gylden paa et Smykke, som Juvelerne havde vurderet til 30.000. Men da nu den Tid, Amerikaneren havde bestemt til at indløse Juvelerne, forlængst er udloben, har Konen nu ladet Kassen aabne i Politiets Paasyn, og ikke fundt Andet deri end Staalringe, Kirseberkerner og andet Slageri.

Ved Gotha er begaet et afskyeligt Mord. En Skroederdreng gik ud paa Landet for at besøge sin Familie, og traf undervejs sammen med en anden Dreng, som han fulgtes med. Men inde i en Skov

overfalder Denne Skroederdreng, tilredet ham paa en skæckelig Maade, plyndrer ham, og lader ham ligge som død. Efter nogle Timers Forløb slæber den Ulykkelige sig, med opfjaaren Underliv og dybe Saar i Halsen, ind til nærmeste By, hvor han endnu lever saa lange, at han kan betegne sin Morder. Den Myrdede var 14 Aar, Morderen 17 Aar gl. Da Denne blev arrestet, var han iført nogle af den Myrdedes Klæder.

Det gjor sior Opsigt i Belgien og Rhinprovinderne, at Erkebispen af Mecheln, samt Biskopperne af Lüttich, Brügge, Tournai, Namur og Gent have ved Circularskrivelser til alle Geistlige i deres Diocecer, forbudt at give Absolution til Alle og Enhver som ere indlemmede i nogensomhelst Friimurerlogie.

Det er en ikke uwigtig Esteretning fra Hannover, at Overretstribunalet i Celle har nu, som altid, bevaret sit gamle Ry for Selvstændighed, og tilliggemed Justitscancellierne gjort Paastand paa den næste Statsgrundlovs vedvarende Gyldighed.

Kongen af Hannover gjor i denne Tid mange store Jagtselskaber, ivrigt flages over, at den nærværende politiske Crisis lægger Hindringer i veien for al Selvstændighed og Lyftighed.

Før kort Tid siden blev ved Pella, i Nærheden af Petersborg, sprængt to store Stene, der fra umindelige Tider havde været til Hinder for Skibsfarten paa Newaen. Krudtet, hvormed Stenene sprængtes, blev antændt ved en electrisk Funke.

Ifolge allerhoieste Besaling skal der i Begyndelsen af næste Sommer udrusies to norske Krigsskibe til et Øvelséstogt, og længere hen paa Sommeren endnu et tredie i samme Tiemed.

Bed en norsk Hoisteretsdom af 7de Decbr. f. A. er en Person bleven tilpligtet, under en ugentlig Mulct af 1 Spd. „at lade sig antegne hos vedk. Sognepræst for at forberedes til Confirmation og derefter at sege Undervisning til de Tider, som dertil af Præsten bestemmes, samt, naar han dertil af Præsten ansees moden, at underkaste sig den lovbesalede Confirmationact.“

I Christiania er der anstillet heldige Forsøg med et nyt Slags Bomber, en Opsindelse af Capt. Frederiksen og Præsten Esmarch.

Af et Brev, dateret Rom den 4de Decbr. 1837 erfare vi, at Thorvaldsen paa sin Fedselfsdag (19de Novbr.) har modtaget talrige Lykensnlinger af Venner og Beundrere. Den store Kunstner overraskede dem Alle ved at vise dem en ny componeret Basrelief, som Ingen endnu havde set før. Det forestiller Adam og Eva med Abel og Cain som smaae Born, og gjor megen Lykke. Bore Landsmænd, Kobberstilkeren Eckersberg og Maleren Roed, ere komne til Rom.

Af de 550 Born, som i afgigte Aar ere komne til Verden i Kiel, vare 140 født udenfor Egtestab; altsaa var omtrent hvert fjerde et Slegsfærbarn!